

# Cleveland'ska Amerika

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 129.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY OCTOBER 12th 1917.

LETTO X. — VOL. X

## Ljudski shod v nedeljo popoldne.

### Dr. Drago Marušič iz Washingtona govori.

Odkar traja strahovita vojna, ki je med drugimi naroči takoj silno prizadeja tudi slovenski narod in ga uničila malone da za polovicu, nismo imeli še v Ameriki Slovenski vojaka, ki bi nam razložil in razločil pomen voja, v katerega je zapleten tudi naš slovenski narod. V nedeljo, 14. oktobra pa se nultil vsem Slovencem v Clevelandu in okoli, in tudi Slovenci v Lorainu ter Barbertonu so vabljeni, da pridejo v nedeljo, 14. oktobra v Cleveland na javni shod katerega priredi Slovenska Narodna Zveza v Grdinovi dvorani ob 2. popoldne. Glavni govornik bo Slovenec, vaš rojak Dr. Dragotin Marušič, ki je prišel nalašč iz Washingtona D. C. da govori na tem shodu. Dr. Dragotin Marušič se je boril prvo leto v avstrijski armadi napram Rusom, toda se je pustil vjeti, nakar se je vpisal v rusko prostoško armado in se boril na strani Srbov proti Avstrijcem, a končno je bil poslan v Ameriko zastopat jugoslovanske interese. Enako zanimivega govora Slovenci v Ameriki odkar traja vojna gotovo še niso slišali, posebno ker bo govoril človek, ki je sam preživel strasne vojne dogodek v družbi s "slovenskimi vojaki". Predmet govora dr. Marušiča bo: "Boj Slovencev na tri fronte!" Potrebno je za vsakogar, da se poduči o resnicem položaju Slovencev. Temeljita razjasnitve jugoslovanskega vprašanja o katerem bo razpravljaj dr. Marušič in drugi govorniki, bo dobrodošlo vsem, ki se zajemajo za usodo Slovencev in Jugoslovov splet. Uredništvo pozivlje torej vse Slovence brez razlike prepričanja in stranke na ta najbolj zanimivi shod, kar smo jih umeli tekom vojne v Clevelandu. Vstopnina je prostota, začetek ob 2. uri popoldne.

V mestu je umrl 3. okt. Hrvar Peter Hudorovič, ki je stalovan na 27. cesti. V staro domovini, v Tomaševcu, Konstanjevcu, Hrvatsko, zanjšča očeta in mater. Med drugim premoženjem, ki ga je zapustil tukaj je tudi en Liberty bond za \$50. Premoženje Petra Hudoroviča bo poslano v Avstrijo in seveda tudi Liberty bond. To je pač izvanreden dogodek. En Liberty bond je vreden v avstrijskem denarju danes 450 kron.

John Ferenc je šel v sredo popoldne na obisk k Mrs. Orvan, 2818 E. 69th St. In danes se strašno kesa, da je šel. Ko se je mudil pri Mrs. Orvan se je njen mož neprizakovano vrnil od dela in zapazil Feranca pri ženi. Ženska je začela kričati, da ji je hotel storiti si, nakar je Mr. Orvan zgrabil za sekiro in v prito svojih kih mali hotrok začel sekati po Ferencu. Odsekal mu je tri prste na levi roki in celo desno roko. Ferenc se je po bitki umaknil iz hiše, konecno pa je obležal oslabljen radi gube krvi v cestnem jarku, kjer ga je dobil policist Keck in ga spravil v bolnišnico. Mr. in Mrs. Orvan pa sta šla v jedino.

Dr. sv. Vida, št. 25 KSKJ je na svoji zadnji seji na predlog John Widerwala enoglasno sklenilo kupiti za \$100 Liberty bond, in na predlog dr. Seliščarja se je podarilo \$500 za knjižniško ameriško vojakom. To je prvo slovensko dňušto, o katerem se nam poroča, da je kupilo drugi Liberty bond.

Upamo, da se kmalu zglošajo še druga društva.

Jugoslovanski Sokol predi v nedeljo zvečer, 14. okt. v Grdinovi dvorani veliko plešno veselico. Čisti dobiček je namenjen za darove slovenskim prostovoljcem v Franciji. Od vseh zavednih Jugoslovov je pričakovati velike udeležbe.

John Nosak, 3403 Lakeside ave. je bil v sredo ob porotnikov obsojen na dosmrtno ječo, ker je v juniju mesecu ubil svojo ženo. Nosak je bil spoznan krimi umora prve vrste, toda porotniki so ga priporočili milosti sodnika, da se tako uantake električnemu stolu. Nosak je ubil svojo ženo, ki je bila tedaj bolna, s kladirom, in njegovi lastni trije mladoletni otroci so na sodniji pričali zoper oceta.

Gustav Hinkel, močni stražnik pri Mireau Laundry Co. 2240 St. Clair ave. je petkrat ustrelil v sredo zvečer na nekega tatu, ki se je ponocni spazil v perilnico in hotel odnosti velik zavoj perila. Tat je spustil perilo in je pobegnil.

Guverner države Ohio, Cox, ki je slišal, da Clevelandu primanjkuje prestoga, je dal zaplemeti od Pennsylvania železnice 150 voz premoga in ga poslal v Cleveland. Tekom prihodnjih dñi dobi Cleveland še več premoga in pričakuje se, da ga bo za zimo dovolj. Tudi bo cenejši kot se je do sedaj prodajal.

9000 vojakov v Cincinthe

bo premesčenih deloma v Alabamo, deloma v Arkansas.

5000 jih gre v Alabama, da tvorijo tam z drugimi četami novo, divizijo, 4000 pa v Little Rock, Ark. Najbrž bo med njimi tudi mnogo Slovencev. V Chillicothe pa pride namesto teh 5000 zamorskih novincev.

Vse delavske unije v državi Ohio so odobrile posebno

resolucijo, v kateri obojajo propagando suhih in svetujejo vsem delavcem, da volijo dne 6. novembra za mokro. Na konvenciji, kjer se je sprejela resolucija, je bilo tudi nekaj zastopnikov suhih, ki pa niti do govora niso prisli.

Wilsonovo poslancu, s katero je naznani vojno Nemčijo, bodejo otroci v vseh ljudskih šolah sedaj študirali. Superintendant ljudskih šol dr. Spaulding se je izjavil, da ne samo radi patriotska, ki ga posreduje Wilsonova poslanca, ampak tudi radi finega jezikla, v katerem je pisana, je izvrstno podučevalno sredstvo za ljudske šole.

Solski otroci nabirajo skoro v vseh šolah Liberty bonde. Po desetih v nijkih darujejo nakar se Liberty bondi podarijo najbolj revnim otrokom. Lep vzgled požrtvovale mladinske ljubezni do domovine, ki jim daje tako dobro in vzgledno vzgojo.

Društvo Lunder — Adamič priredi v nedeljo, 14. oktobra v Binkovi dvorani krasno igro "Zaklad". Pričetek ob 7. uri zvečer. To je prva igra v tej sezoni in prva po dolgem času in upamo, da bo vsak izobražen Slovenec skušal priti v dvorano v igri. Posebno pa pozarjam slovenska društva in njih clane, da se ta igra vrši v korist Narodnega Domu, in je dolžnost vseh onih članov od društva, ki spadajo k Naročnemu Domu, da se korporativno udeležijo.

—Ali ste vi že kupili Liberty Bond? Ce niste, storite to takoj. Pomagajte uničiti kajizerja, pomagajte, da se mir címpre sklene in dočakite, da stojite trdno za svojo vladu.

Zadnja dva dneva za registracijo sta petek, 19. okt. in sobota 20. oktobra. Kdor se dotedaj ne registrira, pozneje ne bo mogel voliti.

## Nova ruska vlada na krmilu. Ruska armada se reorganizira.

Petrograd, 11. oktobra. Nova vlada je nastopila v Rusiji in je vzelje kontrolo vseh državnih poslov včeraj. Imenuje se koalicijska vlada, ker je v njej zastopanih več strank. Sedanja vlada petih ministrov se je umaknila. Nova vlada je naznana, da bo zacetila z novo zmanjšanje politiko, katere glavno načelo bo: "Mir v popolnem sporazu z zavezniški." Medtem pa se bo nova ruska vlada potrudila, da zboljša armado in jo pripravi za vojno službo. Objednem pa uredi notranje žalostne razmere. Z novo rusko vlado se strinja vse rusko časopisje, razven kajžalnega. Toda pomitti je treba, da je radikalno časopisje v Rusiji v službi nemške propagande.

Diplomatici zastopniki zavezniških vlad so popolnoma zadovoljni z novo rusko vladom. Edina težava, ki jo povzroča sedanji položaj je izvolitev radikalca Leona Trotskyja predsednika delavskega in vojaškega odbora, namesto zmernega Cejzdije. Pri delavskem in vojaške modboru imajo glavno besedo še vedno boljševiki ali ruski radikalci, ki so podkupljeni od Nemcev.

Delavški in vojaški koncil je postal včeraj novi vladni notar, v kateri se izjavlja koncil v Pariz, da zastopa Rusijo pri zavezniški konferenci.

## Novice iz Evropskega bojišča.

London, 11. okt. Mnogo stotin Nemcov je bilo ujetih pretečeni teden na flanderski fronti, ker niso iskali zavetja v dobro utrjenih strelnih jarkih, ampak so bili prisiljeni boriti se v velikih luknjah, povzročenih ob ogromnih šrapnelov. Tu so se nahajali Nemci kakor v pasti, dokim so bili njih častniki daleč zadaj v doblrem zavetju. Nemci se prav radi udajajo Francozom in Angležem zadnje čase. Nemški ujetniki pripravljajo, da so silno utrujeni, da so se njih kompanije zmanjšale na 40 mož, in da je med njimi mnogo 18 letnih dečkov. Hrano v Amsterdamu se naznana, da je med nemško mornarico naštal punt proti častnikom in proti vladni. Mornarji štirih nemških oklopnic niso hoteli izvršiti povelja svojih častnikov. Kapitana velike nemške oklopnice "Westfalen" se vrigli nemški mornarji v morje in več krogil nemških častnikov je bilo ubitih.

—Solski otroci nabirajo skoro v vseh šolah Liberty bonde. Po desetih v nijkih darujejo nakar se Liberty bondi podarijo najbolj revnim otrokom. Lep vzgled požrtvovale mladinske ljubezni do domovine, ki jim daje tako dobro in vzgledno vzgojo.

—Ali ste vi že kupili Liberty Bond? Ce niste, storite to takoj. Pomagajte uničiti kajizerja, pomagajte, da se mir címpre sklene in dočakite, da stojite trdno za svojo vladu.

London, 11. okt. Ogromno blato, povzročeno od deževja, ki pada zadnjih 24 ur je preprečilo nadaljnje večejo boje, toda boji manjšega pomena kjeru temu niso prenehali. Na mnogih krajih je blato skoro en meter globoko in je nemogoče prodreti naprej. Angleški saperji trpijo neznansko, toda delujejo neprestano, da načrtovali napovedovanje. Mnogi nemški strojni puški je bilo zaplenjenih včeraj od Angležev, in je strojne puške so obrnili Angleži proti Nemcem, ki se niso dovolj hitro umaknili. Stotine Nemcov je bilo ubitih.

### Revolucija se nadaljuje.

Kodan, 11. okt. — Več kot 3000 nemških mornarjev in več članov nemškega državnega zboru je bilo udeleženih pri zadnji revoluciji nemške mornarice. In dasi je revolucija zaenkrat postačena, pa ni gotovo, da se znova začne. Vlada je imela skrajno težavo zadushiti revolucijo. Ker marinari niso hoteli streljati na mosto raznih bojnih ladij, je prišla infanterija, ki je radi svoje železne discipline kmalu obrnila strojne puške proti puntarjem in morila svoje lastne rojake. Ne ve se, koliko mornarjev je bilo ubitih.

—Kajzer se teže.

Iz Amsterdama se poroča, da se kajzer ne čuti več varnega v Nemčiji. Vsa znamenja kažejo, da ga ljudstvo polagaoma zapušča. Poroča se, da je nastal punt celo med nemškimi vojaki na fronti v Flandriji, toda punt je bil manjšega pomena in so ga hitro zadušili. Kajzer se ne čuti več varnega. Odgovored je svoj obisk v Sofijo, kjer je nameraval obiskati bulgarskega kralja. Obdan je od telesne straže najbolj zvestih junkerjev.

—Skupna sveta Liberty bondov, ki se je nabrala v Clevelandu do četrtega zvečer, znaša \$18,300,000.

—Registracija za volitev v četrtek je bila zopet zelo slabá. Le 25,877 oseb se je registriralo, dokim je bilo lanskoto leto registriranih isti dan 32,450. V 23. vardi se je registriralo lanskoto leto na drugi registracijski dan 11,152 oseb in letos 10,411 oseb, torej več kot 100 manj.

—Mesto Cleveland je kupilo \$100,000 Liberty bondov, namešč iz mestnega denarja. Th. Studebaker Co. je kupila Liberty bondov za \$50,000, katera bo razdelila svojim delavcem.

## Revolucija med nemškimi mornarji

### Avstrija je poslala Nemčiji ultimatum.

#### Avstrija poslala ultimatum?

Washington, 11. okt. V vinskih krogih se naznana, da je Avstrija poslala nemški vladni ultimatum, nač se nemška vladni nemudoma izjavlja, kaj so njeni mirovni pogoji in zakaj nadaljuje z vojno. Ce nemška vladni častniki daleč zadaj v doblrem zavetju. Nemci se prav radi udajajo Francozom in Angležem zadnje čase. Nemški ujetniki pripravljajo, da so silno utrujeni, da so se njih kompanije zmanjšale na 40 mož, in da je med njimi mnogo 18 letnih dečkov. Hrano v Amsterdamu se naznana, da je med nemško mornarico naštal punt proti častnikom in proti vladni. Mornarji štirih nemških oklopnic niso hoteli izvršiti povelja svojih častnikov. Kapitana velike nemške oklopnice "Westfalen" se vrigli nemški mornarji v morje in več krogil nemških častnikov je bilo ubitih.

#### Kako se je izvršil upor na ladijah.

Nemški mornarji so uprizorili punt na sledenih vojnih ladijah: Westfallen, Nürnberg, Luitpold in Kaiser. Kakor hitro so se mornarji na teh ladijah uprli, je pozvala vladna marine, da streljajo na puntarske mornarje, toda slednji niso hoteli streljati, nakar je prišla infanterija, ki je obkolila puntarje. Oklopnika Nürnberg se je nahajala na širokem morju, ko so se mornarji spuntali. Zvezali so kapitana in častnike, naskrbi so obrnili oklopnic proti švedskim vadom z namenom, da bodejo tam internirani. Toda nemške torpedovke, katerih moštvo je ostalo jojalno vladni, so prehiteli oklopnic in jo odpeljale nazaj.

Nemci ne gredo proti Rusom. Nemško vrhovno poveljstvo za mornarico je zadnje čase pripravljalo ogromno ofenzivo napram Petrogradu in Helsingforsu. Nemška admiralitev je računala, da bo s skrajno državnim napadom uničila trdnjava Kromstadt in Helsingfors, izkrcala vojaštvu na Finškem in v Petrogradu in uničila rusko republiko. Toda nemški mornarji so se uprli in ponatali samo tri glavne častnike v morje.

#### Revolucija je uradno potrjena.

V Nemčiji so se moralogoditi skrajno tragični dogodki, kajti državni kancelar Michaelis se je moral zagovarjati v nemškem državnem zboru radi revolucije in skrajne krutosti, s katero je nemška vladni zadušila revolucijo. Več socialističnih poslancev v rajhstagu je interpeliralo vladu glede dogodkov v glavnem nemškem vojnem pristanišču v Kielu in državni kancelar je odgovoril, da je moral vladni težko dosegel, da so ustrelili samo tri glavne častnike, ostale pa so obsolili na več ali manj let ječe.

#### Kajzer je za smrt.

Ko je kajzer Viljem zvedel o uporu njegovih mornarjev v Kielu je nemudoma odredil, da se vsak sedmi puntar ustrelji, ostale pa strogo kaznuje in razdeli med druge ladje. Državni kancelar je komaj preklical kajizerja, da je preklical svoj prvotni sklep. Sele potem ko se je kancelar izjavil, da ne bo mogel zagovarjati kajizerja pred državnim zborom, je kajizer odrehol in odredil, da se ustrelijo samo tri glavne puntarje, ostale pa prenesti na druge ladje.

#### Kajzer se mornarji puntajo?

V zavezniških krogih se naznana, da so ravno nemški submarini krivi, da so se nemški mornarji spuntali. Nemški mornarsko poveljstvo je neprestano jemalo moštvo za submarine iz vojnih ladij, ki niso imeli nobenega opravka. Znano je, da tiči nemško brodovje mirno v svojem zalivu in se ne upa na dan. Nemški mornarji na vojnih ladijah niso imeli absolutno nobenega dela razven redne službe. Inko je Nemčija neprestano grajila časopis, ki kritizira politiko ali osebnost kakega uradnika vlade. Toda tu so postavljene govorne meje. Katerikoli časopis bo dvomil ali kritiziral motive te vlade glede vojne, bo obdelzen indiskretnosti in se mu bo odvzela licenca. N. pr. časopisi ne smejo pisati, da je ameriška vlada kontrolirana od Wall Street ali od kapitalistov, kajti to je najbolj zlobi-

#### Socijalisti v zaroti.

Dr. Michaelis, nemški državni kancelar je pri zasedanju državnega zboru včeraj obdeljal socialiste, da so oni v zvezi z zaroto med nemškimi mornarji. Socijalisti so pričeli silovito kričati radi te obdeljivitev in v državnem zboru je nastal tak punt, da ga ni bilo mogoče pomiriti.

#### Kako se je izvršil upor na ladijah.

Nemški mornarji so uprizorili punt proti nemških zavornicam, ki se mu svetovali, da spravi stup v hrano zrakop

# CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

Za Ameriko -	\$3.00	Za Cleveland po pošti \$4.00
Za Evropo -	\$4.00	Pomagajmo Številka - 3c

Vse ploma, denarje in denarji so na podlagi na "Clevelandsko Ameriko".

1112 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO. TELEGRAPHIC ADD. PRINCETON 1111

EDWARD KALISH, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25.000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 119. Fri. Oct. 12th 1917.

## Mir se bliža.

Nemčija je bila na vrhuncu svoje vojaške moči, toda se ni mogla vzdržati na vrhu.

Zaveznički svezjimi armadami danes silovito pritiskajo na Nemce, in nemška armada zgublja svoje najboljše moči povprečno 125.000 mož na mesec.

Njene zgube postajajo večje in večje. Nemška zmožnost, da bi transferiral generalni štab čete iz vzhodne fronte na zahodno ali narobe,

je minula. Nemčija nima več čet, da bi jih selila iz ene fronte na drugo, ampak generalni štab je vesel, če more držati to fronto, katera se preostaja nemški armadi. In ravno sedaj bi morala imeti nemška armada največjo moč, da odločilno porazi zavezničke, če hoče imeti uspeh.

Na drugi strani pa je dosega sedaj francoska in angleška armada svojo največjo moč, in ameriška armada niti vmes ni posegla dosega.

Pri zadnji angleški ofenzivi pri Ypres je bil nemški generalni štab prisiljen uporabiti petnajst novih divizij tekom desetih dni. Petindvajset sveznih divizij je uporabil kronsprince pri Verdunu, in petinštideset divizij so Nemci rabili v bojih ob reki Aisne.

Tako poroča uradno francoski generalni štab, ki je skrbno zbiral vse podatke. Ničesar se ne ve o moči zavezničke armade na zahodni fronti, dočim je gotovo, da stoji na več sektorjih zahodne fronte mnogo več Nemcov nasproti zavezničkom.

Pri letosnjih napadih na Aisne fronti so imeli Nemci aktivno zaposlenih dvanaest divizij, v rezervi pa 14 divizij, ali približno 500.000 mož. Ravno toliko so imeli Nemci divizij na verdunski fronti lanskoga leta, ko so se vršili najhujši boji za Verdun. Toda zgube Nemcov na verdunski fronti so bile tako silne, da je dobil kronsprince pred Verdunom ulovili 5833 Nemcev in na Aisne fronti 8553 Nemcev.

Obe omenjeni fronti tvorite le majhen del velike francoske fronte, in iz teh številk se lahko posnema, da Francuzi niso samo pripravili svojo armado, da je enako uspešna z nemško ampak kar je poglavito, dočim morala na nemški strani propada, pa je morala vojakov na strani zavezničke večja, si-jajnega od dneva do dneva.

In številke nam pokažejo, še več. Vzemimo boje na celi angleško-francoski fronti od 15. aprila do 15. junija. V tem času so Nemci rabili na celi fronti proti sovražniku 108 divizij, in če premislite sedaj, da so Nemci tekom desetih dnij na Ypres fronti morali uporabiti 15 divizij, tedaj se lahko razume, zakaj so nemške zgube tako velike. Nemci priznajo zgubo 116.000 mož tekom meseca maja na zahodni fronti in 140.000 mož v mesecu juniju.

To prihaja od tega, ker boji na zahodni fronti skoraj nikdar ne počivajo. Boj se le preneha na majhjem delu fronte, toda se takoj začne v drugem sektorju. Ce Francuzi napada-

civajo boji pri Verdunu, a kadar se verdunski junaki zažejo v boj, počivajo oni na Champagne fronti, ali pa če počiva vsa francoska fronta, je pa angleška v ognju.

Ta način zavezničkega boja je neaktivnost Rusov značilna, zato morajo Nemci na zahodni fronti imeti trikrat več silo kot na ruski fronti. V pričetku letosnjega poletja so imeli Nemci na francoski fronti 156 divizij ali nad tri milijone vojakov, dočim je na celi ruski fronti le 130 divizij in sicer nemških, avstrijskih in turških. Poleg tega se boji na ruski fronti tekom zime ne morejo vršiti, zato pa ima Nemčija rusko fronto za rezerve tekom štirih najhujših zimskih mesecev.

Zato se pa nemški generalni štab boji, da ga čaka trajična usoda na zahodni fronti. Dokler je pretila nevarnost od strani Rusije, dokler so bili Rusi močni, je bil Hindenburg na ruski fronti, toda ko so lanskoto leto zaveznički na Somme fronti dobili prve uspehe, je bil Hindenburg nemudoma poslan na zahodno fronto in se že danes tam nahaja.

In ko so zaveznički nadaljevali v nemško fronto na zahodu, so bili Nemci prisiljeni potegniti iz vzhodne fronte dvanaest novih divizij in jih poslati na zahodno fronto. Po-

leg tega so poklicani mladenice, ki bi morali biti klicani še le drugo leto v armado, in s pomočjo teh so storili 26 novih divizij za zahodno fronto, izmed katerih jih je bilo že petindvajset v vojni. Resnica je, da će bi bila ruska armada kolikč zmožna, bi bilo že nekaj vejne, toda kar so Rusi zamudili s svojo nekončano revolucijo, so popravili zaveznički in Amerika. Nemčija je prišla na vrhunc svoje vojaške sile, toda se ni znala obrati na njem.

Kljub temu ima Nemčija še vedno mogočno vojaško organizacijo za seboj. Ta armada je zmožna uporabiti silne lokalne napade. Toda nemški viri se sušijo v trenutku, ko bi morala Nemčija pokazati največjo moč.

In to je znameno miru. Nemški pruski moloh je dobil stare zobe in le teško še grize. Francija, Amerika in Anglija pa imajo krasno armado in silovit vojaški material na frontah. Mir se bliža. Sijajnost nemške armade je zginila, nastopila je demokratična armada Amerike, in ta nosi mir na svojih krilih.

—

Turki so komaj resili Dardanele.

Vprašanje je, kaj bi morali narediti zaveznički pred Dardanelami, da dobijo v posest svoj glavni cilj — Carigrad?

Zaveznički bi 19. marca 1915 prav lahko bili v Carigradu in s tem popolnoma sprememili vojne nemške načrte, ali pa celo povzročili, da bi se vojna nehal. Toda zaveznički niso napadli več turških fortov,

vsaj prilike niso izbrali. Kakšen je bil položaj v turških fortih, sem že omenil. Turki bi izstrelili zadnje kroglice še predno bi zaveznički brodovje

prišlo v notranji zaliv. Nekaj krogel bi spravili za zadnji slučaj. Zaveznički bi zgrabili k vsejem dve, tri moderne ladje, toda cena temu je bil — Carigrad. In to še ni vse. Forta Anadol Hamidieh in Kilid-el-Bahr bi bila lahko obstrelijevana iz razdalje 10.000 metrov, kajti zaveznički so imeli topove, ki so nosili kroglice na to razdaljo z veliko gotovijo, dočim turške kroglice niso segale tako daleč, torej bi bile zavezničke ladje brez nevarnosti, in poleg tega sta bila določena forta v jasno slabem stanju.

V zunanjem dardanskom zalivu so imeli Turki kakih 350 min. Da si zaveznički brodovje pribori pot preko teh min, ki so seveda tako nevarne, bi bilo treba dvigniti kakih 70 do 80 min in pot bi bila čista. Ostale mine niso bile nevarne. In zaveznički so imeli šiblico parnikov s seboj, ki so naločili sposobni za dviganje min. Poleg tega pa moramo še povarjati, da predno je Turčija napovedala vojno zavezničkom, da so bili angleški častniki poveljniki v turških fortih. Predno so ti častniki odšli, so uničili mnogo torpednih cavit v fortih, in te cevi niso bile še popravljene, ko je angleški brodovje obstreljevalo forte. Tudi torpede, katere so Angleži pred napovedjo vojne pre-skrbili za Turke, so bile skor nerabne.

Mnogo se je pisalo o fortih v osrednjih Dardanelah. Najbolj važne utrdbe so bile v fortu Anadol Medjidieh, toda če bi zaveznički dobili zunajne utrdbe, bi se morale osrednje brez pardona podati. Nobenih min ni bilo v osrednjem dardanskom zalivu, niti teških hrbčev ob bregovih. En dan obstreljevanja, in vse bi bilo gotovo.

Notranje dardanske utrdbi pa so bile branjene s štirimi forti, ki so bili vsi zastreljeni. Dva fortata sta bila pri Capo Nagara, dva pri Lapsaki. Toda ti forti so bili postavljeni tako, da ne bi mogli narediti nobene škode prihajajočim ladijam, ne da bi jih vojne ladije najprvo začele obstreljevati.

In kaj bi moglo narediti turško vojno brodovje v Marmarskem morju? Nekaj zastreljenih topničark in križark zajedno z novo nemško križarko Goeben pač ne bi moglo drugega priboriti kot žalosten konec.

Nekateri zagovarjajo zavezničke na ta način, da so bili zaveznički mnrena, da so notranje turške utrdbe tako silovite.

Toda tega mnrena zaveznički niso bili, prvih ker so jim bile utrdbe znane, drugič pa zaveznički gotovo ne bi bili šli v toliko škodo pri zunajnih utrdbah če bi bili preprčani, da so morebitno potreben.

Če so zaveznički nadaljevali v nemško fronto na zahodu, so bili Nemci prisiljeni potegniti iz vzhodne fronte dvanaest novih divizij in jih poslati na zahodno fronto. Po-

leg tega so poklicani mladenice, ki bi morali biti klicani še le drugo leto v armado, in s pomočjo teh so storili 26 novih divizij za zahodno fronto, izmed katerih jih je bilo že petindvajset v vojni. Resnica je, da će bi bila ruska armada kolikč zmožna, bi bilo že nekaj vejne, toda kar so Rusi zamudili s svojo nekončano revolucijo, so popravili zaveznički in Amerika. Nemčija je prišla na vrhunc svoje vojaške sile, toda se ni znala obrati na njem.

Kljub temu ima Nemčija še vedno mogočno vojaško organizacijo za seboj. Ta armada je zmožna uporabiti silne lokalne napade. Toda nemški viri se sušijo v trenutku, ko bi morala Nemčija pokazati največjo moč.

In to je znameno miru. Nemški pruski moloh je dobil stare zobe in le teško še grize. Francija, Amerika in Anglija pa imajo krasno armado in silovit vojaški material na frontah. Mir se bliža. Sijajnost nemške armade je zginila, nastopila je demokratična armada Amerike, in ta nosi mir na svojih krilih.

—

Turki so komaj resili Dardanele.

Vprašanje je, kaj bi morali narediti zaveznički pred Dardanelami, da dobijo v posest svoj glavni cilj — Carigrad?

Zaveznički bi 19. marca 1915 prav lahko bili v Carigradu in s tem popolnoma sprememili vojne nemške načrte, ali pa celo povzročili, da bi se vojna nehal. Toda zaveznički niso napadli več turških fortov,

vsaj prilike niso izbrali. Kakšen je bil položaj v turških fortih, sem že omenil. Turki bi izstrelili zadnje kroglice še predno bi zaveznički brodovje

## Izmena slovenskih - ameriških vojakov.

Pozamezni vojaški odbori so priobčili nova imena onih, ki so potreni za vojaško službo. Med njimi so sledeti Slovenci:

Prvi distrikter:

Jos. Florijan, John Petrovič, skupaj 2.

Tretji distrikter:

John Novak, Jos. Ježek, Fr. Torkar, skupaj trije iz 3. distrikta, vseh skupaj 5.

Cetrti distrikter:

Anton Menart, skupaj eden iz 4. distrikta, vseh skupaj 6.

Petri distrikter:

Jurij Gladiš, Josip Sulc, Fr. Petek, skupaj trije iz 5. distrikta, vseh skupaj 9.

Sedmi distrikter:

Jos. Ferencin, Lovrenc Koželj, Anton Stražišar, skupaj trije iz 7. distrikta, vseh skupaj 12.

Osmi distrikter:

John Jeran, John Kolar, Jos. Meserški, skupaj trije iz 8. distrikta, vseh skupaj 15.

Enajsti distrikter:

Peter Zorič, Andy Plešec, Val. Turkovič, John F. Znidarsič, skupaj štirje iz 11. distrikta, vseh skupaj 19.

Trinajsti distrikter:

Louis Pintar, John Pance, Andrej Jurko, skupaj 3 iz 13. distrikta, vseh skupaj 22.

Osemnajsti distrikter:

John Klemen, Ciril Ivec, Anton Zust, Nik. Miglič, Louis Miklič, Jos. Komatar, Frank Sternisha, L. Prijatelj, Fred Brožič, skupaj 9 iz 18. distrikta, vseh skupaj 31. Dosedaj smo priobčili 403 imena, danes 31, vseh skupaj 434.

Najbrž oddite 15. oktobra zadnja četa iz Cleveland, toda datum še ni gotov. Potem pa ne bo več poslanih vojakov iz Clevelandja najmanj do 1. marca, vendar zna vojni urad v Washingtonu to spremeniti. Prihodnji klic za drugo armado se pričakuje ob božiču, namreč za zdravniško preiskavo, a likiani bodo teško pred 1. marcem prihodnjega leta.

Dopisi.

Cenjeno uredništvo: V našem vojaškem taborišču smo dobili pretečeni torki, da zavimimo novico. Vojni oddelki vlade je namreč odredili, da pride v našem taborišču 3000 zahorskih vojaških novincev iz države Oklahoma, in nadaljnji 2000 pa iz naše države Ohio. Novi došli dobiti svoje stanovanje na severni strani taborišča v section "N". Začeli so postavljati nove hiše v taborišču, dasi stojijo že danes nad 3000 hiš v celiem taborišču.

Castniki do majorja za zahorske vojaške novince bodo tudi zamorci. Le od majorja naprej bodo imeli zamorski regimenti bele častnike. 600 zamorskih mož se uči sedaj v Fort Des Moines, in bodo v kratkem imenovani za poročnike in stotnike.

Nadalje se je zvedelo, da bo mnogo novincev iz taborišča v Chillicothe poslanih v Little Rock, Arkansas, kjer bodo pomagali tvoriti novo divizijo. Pričakuje se, da bo od 4000 do 5000 premesčenih v Arkansas. Ce bo kaj Slovencev med njimi se še ne ve.

Vsa dan do dan v našem taborišču mnogo "slackener", to je onih strahopetnih fantov, ki niso slišali poziva vlade in se skrivali, dokler jih niso našli. Ti zakasnjeni morajo najprvo v stražnico, kjer ostanejo nekaj dñih, nakar jih pride armada kakor vse druge. Večina se izgovarja, da niso verdeli, da morajo itd, itd. Večina je to resnica, toda vmes so nekateri, ki so pravi deserterji, in te bo sodila vojna sodnja v kratkem. Najvišja kazneni za nje je smrt, dočim se splošno smatra, da bodoje vso obsojeni le za več ali manj let v jelo. Pred kratkim so pričeli nekoga Alvin Edeson iz Washington Co. Pa, kot de-

zerterja. Toda skazalo se je, da je star četrt dvajset let. Distriktni odbor

# Sloven. Dobrodelna Zveza.

Slovenski Mestni Zvezki Amer.

UST. 13. NOV.  
1910.  
V DRŽAVI OHIO



INK. 13. MARCA  
1914.  
V DRŽAVI OHIO

Sedeti Cleveland, Ohio

Tel. O. S. Princeton 1278 R. Vrhovni urad: 1052 E. 62nd St.

## UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: PRIMOŽ KOGOJ, 3904 St. Clair ave.  
Podpredsednik: JOHN GORNICK, 6105 St. Clair ave.  
Tajnik: FRANK HUDOVERNIK, 1052 E. 62nd St.  
Slagajnik: JERNEJ KNAUS, 1052 E. 62nd Street

## NADZORNI ODBOR:

LOUIS J. PIRC, 6119 St. Clair ave.  
IGNAC SMUK, 1051 Addison Road.

JOS. RUSS, 6619 Bonita ave. N. E.

## POROTNI ODBOR:

JOSIP KALAN, 6101 St. Clair ave.  
AGNES ZALOKAR, 1081 Addison  
FRANK ZORICH, 5909 Prosser ave.

## FINANČNI ODBOR:

FRANK M. JAKŠIĆ, 1203 Norwood Rd.  
FRANK ČERNE, 6030 St. Clair ave.  
ANTON GRDINA, 6127 St. Clair ave.

## VRHOVNI ZDRAVNIK:

FRANK J. KERN, 6202 St. Clair ave.

## GLASILO ZVEZE:

"CLEVELANDSKA AMERIKA", 6119 St. Clair ave.  
Vse denarne zadeve in stvari, kar se tiče upravnega odbora, naj se pošilja na vrh. tajnika.

Vse pritožbene zadeve, ki jih je rešil društveni porotni odbor, se pošiljajo na predsednika porotnega odbora Josip Kalan.

Seje vrh. odbora se vrše vsako četrtjo nedeljo v mesecu ob 9.30 dop. v pisarni vrhovnega urada.

## SPREMENIME PRI KRAJEVNIH DRUŠTVIH SDZ.

v mesecu septembru. Asesment, št. 47—17.

## ZOPET SPREJETI:

Slovenec, št. 1 — c. 2258 Jos. Črtalič, 1011 Ant. Zorečić, 2174 Jakob Brezec, 1126 John Smolič, 1878 Joe Brodnik, 1120 G. Kristof, 102 Matevž Vertovšnik, 119 Fr. Globokar, 1882 Steve Tušin, 400 John Prišelj, 1332 Fr. Vidmar, 991 Fr. Gabrijel, 405 Frank Urh, 152 John Strauss, 1050 John Sadec, 45 Joe Zubukovec, 233 Afton Kolenc, 1092 Anton Gombac, 1283 Joe Vidrič, 1883 Matevž Mavko.

Slov. Slovenke, št. 2 c. 1875 Karolina Golob, 1793 Marjeta Sajovic.

Slovan, št. 3 — c. 726 Rudolf Boltzauer.

Sv. Ant. št. 4 — c. 21 68 Ivana Lube, 656 Ana Blatnik, 1458 Rozi Zajc, 1350 Jozefa Antončič, 1446 Mary Erbežnik, 1262 Marieta Novak, 1416 Mary Telban, 1140 Ana Butala, 1748 Ang. Belinger, 1705 Frances Sipan, 1641 Marijetta Cesen, 1238 Rozalija Hiti, 441 Mary Jencovč, 1266 Agnes Matjašič, 1607 Frances Nose, 1492 Jera Skubic, 1447 Ana Rejbič, 1373 Mary Lautizar, 1225 Frances Okički, 1390 Mary Zmidarič, 1742 Mary Novak, 1743 Ana Turk, 1490 Al. Pakliz, 1869 Mary Bavdek, 1572 Jozefa Jerše, 1541 Ana Jerše.

Napredni Slovenci, št. 5 — c. 189 Filip Smrdel, 11090 Fr. Kadunc, 2102 Matija Krašovec, 1448 Frank Kuhar.

Glas Cle. Delavcev, št. 6 — c. 611 Anton Skuf.

Mir, št. 10 — c. 2121 Ivana Keržič, 1330 Jemelj Keržič, 1621 Mihail Horvat, 632 John Mansar, 1628 Anton Černe.

Danica, št. 11 — c. 604 Frances Simončič, 1687 Mary Vihtelič, 1519 Ana Blatnik, 703 Mary Modic.

Ribnica št. 12 — C. 258 Matevž Mavšar, 2162 John Gombac, 933 Anton Novak, 1781 Karol Krašovec, 534 Frank Šoberger.

Clev. Slovenci, št. 14 — C. 2149 D. Pečnik, 2106 Ivan Slemberger, 26 John Velkavrh, 19 78 John Bostjančič, 647 Anton Zakrajski, 1739 Josip Skedel, 1911 Ales Florijancič, 302 Lov. Hrovatin, 708 Anton Starčič.

France Prešeren, št. 17 — C. 1844 Jakob Urbancič, 746 John Gornik, 2171 Peter Bizjak, 740 August Gustin, 1944 Fr. Vičič, 1886 Lovrenc Skok, 802 Frank Miklavčič.

Bled, št. 20 — C. 2038 Martin Kodek.

## PRVI MESEC SUSPENDIRANI:

Slovenec, št. 1 — C. 1305 John Slogar, 2129 Louis Sibool,

1316 Frank Ponikvar, 973 Martin Kovačič, 79 Andrej Doleč, 123 Mike Vuk, 1258 Ed. Krečič, 608 John Breskvar, 1045 John Papež, 9 Frank Matjašič, 433 Tomaz Krašovec, 996 Anton Srel, 1033 Josip Hren, 1788 John Sterlekar, 1439 Joe Strle, 681 Frank Senica, 1896 Evzebij Obolnar, 353 Frank Opeka, 1142 Herman Volpe, 21 Joe Likič, 1674 Martin Keržič, 99 Anton Femic, 968 Anton Keržič, 1755 Ig. Zupančič, 1854 Martin Kuhar, 1947 Lovr. Ursič, 1682 Joe Levstik, 1413 Joe Butara, 1502 Leopold Peček, 1323 Peter Kodrč, 1463 Ig. Lasnik, 1094 Feliks Drenik, 1462 John Pešec, 1013 Joe Kozoglav, 1566 Fr. Frankovič.

Slovan, št. 3 — C. 1215 Steve Vihtelič, 735 Adolf Petrič.

Sv. Ant. št. 4 — C. 2167 Mary Kmet, 1589 Frances Žnidarič, 1828 Marieta Škufova, 1638 Zofia Drenšek, 1253 Ivana Kolar, 472 Ana Ferlan, 1716 Jera Zajmec, 1079 Mary Stipič, 1414 Ana Erbežnik, 1526 Frances Debevc, 1415 Ivana Kolemc, 1231 Jozefina Veger, 1546 Jozefa Samsa, 477 Fr. Kozoglav, 1371 Rozi Kral, 437 Jozefina Jalovec, 457 Frances Žulič, 452 Iv. Pate, 955 Ivana Požun, 1693 Mary Fumič, 1588 Mary Leonardč, 506 Rozi Stanč.

Napredni Slovenci, št. 5 — C. 1343 John Jeglič, 1584 John Erbežnik, 1803 Jakob Turk.

Slovenski Dom, št. 6 — C. 1937 Anton Kovačič, 488 Fr. Lopatič, 1387 Louis Goljat, 1052 Stefan Bačič.

Kras, št. 8 — C. 1320 John Škerl.

Glas Cle. Delavcev, št. 9 — C. 2118 Joe Franc,

2265 Joe Campa, 147 Frank Lusin, 1168 Joe Peterlin, 1801

Jakob Kotnik, 1182 Jakob Srebot, 1362 Louis Pirnat, 1488

Anton Kotnik, 1418 Dominik Lavšin, 1662 John Medvič, 1532

John Pakšč.

Mir, št. 10 — C. 876 Frank Rodič.

Danica, št. 11 — C. 2123 Ana Hočevar, 1760 Terezija Dolnjak.

Ribnica, št. 12 — C. 1217 Anton Zadnik, 1891 Matija Kršman, 923 Joe Tomačič, 1780 Frank Kastelic, 537 Frank Lunka, 540 Anton Omahen, 1874 Lovrenc Oblak.

Clev. Slovenci, št. 14 — C. 2253 John Perme, 2145 Ignac Rus, 303 Joe Kadunc, 121 Mihail Kirbiš, 584 Frank Jerina, 100 Louis Eckart, 520 Frank Rožič, 521 Jakob Jerina.

France Prešeren, št. 17 — C. 2198 Frank Drobnič, 693 Frank Levstik, 768 John Mišič.

Bled, št. 20 — C. 2230 John Plut, 2020 Anton Radič.

**NOVI ČLANI:**

Slovenec, št. 1 — C. 2306 Frank Mohorič.

Svob. Slovenke, št. 2 — C. 2298 Mary Spelič, 2299 Fan-ny Passmar, 2300 Mary Bengles.

Sv. Ana št. 4 — C. 2294 Mary Korošec, 2295

Mary Mihelčič, 2296 Mary Ausec, 2297 Frances Hribar.

Slovenski Dom, št. 6 — C. 2291 Pavel Lenassi.

Danica, št. 11 — C. 2293 Angela Novak.

Clev. Slovenci, št. 14 — C. 2301 Ivan Kobal, 2302 John Bajt.

Dr. A. M. Slomšek, št. 16 — C. 2303 Louis Kralj, 2304

Frank Mišmaš, 2305 Louis Kotnik.

Sv. Ciril in Metod, št. 18 — C. 2288 Anton Šipej, 2289

John Kastelic, 2290 Tomaž Levec.

Bled, št. 20 — C. 2292 John Zajec.

**PASIVNI ČLANI:**

C. 976 John Hrast 1, 18 Frank Okički 1, 1203 Matija Milovič

1, 1212 Louis Premoser 1, 1936 Leopold Čampa 3, 1148 Ma-

ry Urbancič 4, 170 Anton Weiss 5, 1892 L. Kloželj 5, 2116

Mihail Maršič 9, 2095 John Čepirlo 9, 1665 Florjan Obr-

star 10, 1894 Anton Kanc 10, 635 Anton Zukovec 10, 1629

Roži Perhavec 10, 930 Joe Ilnikar 12, 2140 Frank Nagode 14,

660 Frank Čimperman 14, 1485 Frank Česen 14, 2268 John

Kump 17, 953 Frank Grbec 17, 1843 John Godeša 17, 1672

Martin Zugelj 17, 1402 Matevž Rejc 17.

**IZOBČENI ČLANI:**

C. 2100 Joe Župančič 1, 2130 Matija Kern 1, 2175 Frank Šku-

bic 1, 1003 Louis Hribar 1, 230 Anton Nosse 1, 389 Lovrenc

Škrjanc 1, 1040 Louis Papež 1, 1935 John Lenarič 3, 1816

Frances Rupnik 4, 447 Ana Kuhar 4, 195 Louis Kral 5, 1727

Frank Novak 9, 2, 2212 Louis Hočevar 10, 1478 Martin Grmek 10, 2187 Frank Gornik 12, 2148 Frank Šlejko 14, 2195

Frank Marvar 14, 2141 Anton Mišmaš 14.

**PRESTOLI ČLANI:**

C. 227 John Menart, od št. 9 k št. 8. 1533 Valentin Zbačnik

in 1486 Joe Sadar, od št. 16 k št. 12.

Cleveland, Ohio 5. oktobra, 1917.

Frank Hudoovernik, tajnik.

**Hiše naprodaj**  
za eno, dve, tri ali širi družine. Zidana hiša za dve družine. Njena vrednost je 1000 dol. Prodajo se po ugodnih pogojih. Vprašajte na 6002 St. Clair ave.

**Dve hiši**  
ste naprodaj na Norwood Rd. Prodajo se po ugodnih pogojih. Vprašajte na 6002 St. Clair ave.

**Dve ali tri hiše s kuhinjo** se dajo v najem za 1. ste. Dve hiši na enem lotu na 66. cesti, vsaka za dve družine. Hiša na Bonita ave. za dve družini, tako po ceni 1000 dol. Prodajo se po ugodnih pogojih. Vprašajte na 6002 St. Clair ave.

**Dve hiši na enem lotu, vsaka za dve družine, cena \$7500.** Dve hiši na enem lotu na 66. cesti, vsaka za dve družine. Hiša na Bonita ave. za dve družini, tako po ceni 1000 dol. Prodajo se po ugodnih pogojih. Vprašajte na 6002 St. Clair ave.

**Soba se odda v najem za 1. ste.** Soba se odda v najem za 1. ste. Kopalische na razpolago. 1172 Addison Rd.

**ZAPRTJE:**  
Zaprtje se hitro umakne, če jemljete Severove jetrne kroglice. Mr. Thomas Sitko, Mašnfeld, Pa. nam je pisal: "Ko sem rabil Severove jetrne kroglice, nisem bil nikdar zaprt."

— Severove jetrne kroglice so tako fino odvajjalno zdravilo proti zaprtju, glavobolu, vrtoglavosti, bruhanju itd. Cena 25c. Po vseh lekarnah.

Če morete dobiti v vaši lekarni, naročite naravnost od W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Ia.

**ZENITE SE!** Prijelite 25c in mi vam pošljem ženitovski katalog z imenami, naslovimi in SLIKAMI mnogo lepih deklej in dobrih udov. Samo 25c. Naročite pri Relible Club Dept 14 Box 455, Los Angeles, Ca.

**Zidana garaga se odda v najem.** Vprašajte na 6303 Carroll Ave.

# Na Devinski Skali.

Zgodovinski Roman.

S P I S A L F. R E M E C

Moža sta dvignila vreči in ju odnesla za starim ključarjem, ki se je previdno umikal k vrati, kakor bi se bal, da mu napravi Juri se kako neprjetno presenečenje. Ali devinski gospodar se niti ozri ni na svojega ključarja, nego se je obrnil do Hasanu.

"Ali si slišal kake besede sem moral početi? Ta lopov je spričo mene žalil spomin moje matere in jaz ga še zavrniti nisem smel, saj bi moral sicer priznati, da razumem njegovo žaljenje. Za vzbudljaj s sivankom me je udaril z mečem. To mi poplačam; krava mu to še povrnem."

Hasan je samo povesil glavo, a zimil ni nobene besede.

"Zdaj je pa čas, da se odpavim," je čez nekaj trenotkov menil Juri. "Pojdi Hasan in pogled, če je vse pripravljeno."

Hasan je stekel po stopničah, Juri pa je šel čez hodnik na drugi konec grada, kjer je v prostorni sobi bilo zbranih več vitezov pri zajutru. Povzdravili so svojega gospodarja z burnimi klici in ga obispali z vprašanji, kaj pomeni njenov izraz, da naj se pripravijo za pojed.

"Lep izlet vam priredim, vrli moji tovarisi," je reklo Juri. "Jaz se zanašam na vaše meče v dnevih boja, zanašajte se na mojo zadodarnost v dnevih miru. Zdaj imam denarja, da bi v njim premetel celo samotarja na Sveti Gori pri Gorici tako, da bi vam plesal kakor kaka beneška labkočizka. Pripravite se skrbno, prijetljivo, da bodo dekleta po mestih odpirala okna in sipala na vas cvetlice, ki so jih prej poljubile."

Ploskaje in vriskanje so vitezi vzel to napoved na znanje in hupno klicali svoje hlape, da naj se podvijači za odhod. Samo eden je močel slonel na svojem sedežu in se ni ganil. Bil je mlad in zal, a upadla njegova lica so izdajala, da ga tare velika skrb, ali mori brezupno hrepenjenje. Juri ga je opazoval od strani in v njegovih pogledih je bilo čitati, da se mu lepi mladenič v dušo smili.

"Kaj ne greste z menom, Konrad Sežanski?"

"V vojni je to moja dolžnost, gospod," je z veliko resnobo odgovoril Konrad.

"V miru pa dokaz prijateljstva," je prisrečno pripomnil Juri.

"Prijateljstva, ah, prijateljstva!" Konrad je izgovoril te besede tako trpko, da mu je Juri ves ginjen stisnil roko.

"Pojdi Konrad, prosim te, pojdi z mano. Tudi vitez Marhland pojde z nami v Oglej."

"In najbrž tudi njegova hčerka Juta."

"Juta pride gotovo," Juri je to izrekel z vsem povdankom, da bi mu Konrad raje verjal. "Juta zapusti stari grad v gorah, da preživi nekaj tednov na dvoru oglejskega patrijarha. Vlče jo tja —"

"Ljubezen do devinskega vladara," se je oglasil Konrad in v njegovih očeh se je pojavil blisk, ki je pa hitro zoper ugasnil.

"Ai pa ljubezen do tebe, Konrad" je resno dejal Juri. "Kaj ne uvidis, da kaže neko zaupanje in nagnjenje do mene samo, da prikrije bedakom svojo pravo naravo."

"Kdo so ti bedaki?" je zakrikal Konrad in njegova roka se je oprijela meča.

"Prvi je njen mož, tikični vitez Marhland, drugi in največji si pa ti, ki se daš voditi za nos in imeti za norca in ki žaluješ, namesto da bi se smejal in se veselil."

"Molcite, molcite, Juri," je bolesino vzkliknil Konrad. "Vi me ne umejete. Ljubil sem

Juto dve leti; bila je moja vera in upanje; ljubil sem jo tako, da sem bil srečen, če sem smel poljubiti tla, na katerih je stala njena noge. In potem je prisel dan, ko je kakor blazna pila vaše poljube, ko je pozabila na ves svet in vam izslavnostne dvorane sledila v vašo spalnico. Ali pojmite, kakke pekenske miske sem jaz takrat trpel? Kaj bi bilo, ko bi se zdaj sešel z njo?"

Smeje se je reklo Juri devinski:

"Zdaj bi bil ti na vrsti, če bi le hotel."

"Ne govorite tako, gospod; ne vzbujajte mi mnenja, da bi se tudi meni to posrečilo, kar se je vam, zakaj če bi moral to misliti, bi jo zaniceval. Recite raje, da je bila krasna, zapeljiva spomladanska noč, da je vonj cvetlic Juto upijanil"

da ste jo vi premotili, in jo nadredili blazno ter jo končno prevarali. Ali nikar ne recite, da prideš tudi jaz na vrsto, da razvnamem tudi jaz v njenem srcu tista čuvsta, kakor vi kajti potem bom moral vrjeti, da je zavrnena ženska."

"Tibi jo potem vsaj več ne ljubil."

"Ah, ne," je reklo Konrad, "ljubil jo bom včas, kakor jo ljubim zdaj."

Vzprisko te bolesti je devinski vladar umolknil in se s tihim koraki odstranil. Stopil je, v drugo bogato in razkošno opremljeno sobo, kjer je nalezel na več gospodskih žensk, ki so se čudile njegovemu prihodu in ena je hotela teči v drugo sobo. A Juri jo je zadral.

"Moji soprogi ni treba povediti, da sem tu," je reklo precej prijazno. Prišel sem semikaj, da bi govoril z Nikolajem Rogonjem. Sporočite mu da ga čakam takaj."

Kmalu je vstopil Nikolaj Rogonja. Svoje dni je bil Nikolaj na dvoru oglejskih patrijarhov visoko v čisilih, veljal je za najznamenitejšega pevca, a tudi za najlepšega moža. Le z veliko žalostjo je sedaj prenasel svojo usodo; bolelo ga je, da je bil pozabljen kot pevec; še bojj ga je bilelo, da je že starost naredila koncem njegovim ljubavnim uspehom. Oblačil se je pa še vedno z največjo skrbnostjo, njegova oblike je bila polna pestrobojnih trakov, brada in dolgi lasje skrbno negovan.

"Poklical ste me, milostivi gospod," se je oglasil Nikolaj, ko je nekaj časa molče čakal odgovora devinskoga vladarja.

"Govoriti imam s tabo, Nikolaj."

"Verjamem."

"Kaj morda veš, o čem da hočem s teboj govoriti?"

"Tega pač ni težko ugantiti."

Juri je sprejel zrl Nikolaju v oči. Spoznal je, da je Nikolaj pripravljen na ta razgovor in da ga ni presenetil poziv na sestanek.

"Ti si tudi eden izmed tistih, ki pravijo, da so mi zvesti in vdani, a komaj čakajo, da mi zaderu moč v srce. Ali že veš, da me je zapustil nedanji moj varuh, Tomaž, in da mi je za slovo še zagrozil."

"Gotovo ste storili kaj zlega ali kaj nespametnega" je ravnušodno odgovoril Nikolaj.

"Kako moreš ti tako govoriti? Tomaž je vendar tvoj sovražnik."

"Meni je sovražnik ali vam je prijatelj."

"Pusti to modrovanje. Prijatelj ali sovražnik — Tomaž me je užalil in poniral; moje potrebitljivosti je sedaj konec. Zato poslušaj in ubogaj me."

V očeh devinskoga gospodarja je zažarel zopet tisti plemen, ki se je pojavil vselej, kadar je zadel na odporn. Nikolaj pa se ni ganil in je tako mirno vzdrževal te poglede,

da je naposled Juri povesil oči.

"Jutri, Nikolaj, odideš ti v Oglej in popelješ s seboj tiste otroka, kateremu si posvetil svojo skrb in svoje varstvo."

"Katerega otroka?"

"Čemu vprašuješ tako nemuno?" je vzklipel Juri. "Tistega otroka, s katerim sta me ti in moja umrla mati združila za vse življenje. Tistega otroka, ki je postal moja žena tedaj, da sta bila tvoja volja in moje matere volja zame zapoved." In trpko je dostavil: "Ti in moja mati sta zapravila mojo svobodo, moj varuh Tomaž, potem pa mu je močle pokazal hrbet in je odšel."

"Tega ne boste storili."

"Če treba storim tudi to."

V tem trenotku je bila roka dolgrnila težko zaveso, ki je začrivala vhod v sosedno sobo, in čul se je trosč ženski glas:

"Gospod Nikolaj, jutri odpotuješ v Oglej."

Juri se je naglo obrnil proti vratom, ali vidi ni nicesar druzega, kakor rahlo gibajoče se zaveso. Nekaj hipov je gledal Nikolaja, kakor bi ga hotel vprašati, kaj to pomeni, potem pa mu je močle pokazal hrbet in je odšel.

**JAVNA ZAHVALA.**

Dr. Sava, št. 87 SSPZ se najiskrenejše zahvaljuje vsem bratskim društvom katera so se korporativno udeležila razvita društvene zastave 7. oktobra.

Društvo se nadalje zahvaljuje za vsa klarila od posameznih društev kakor od dr. Dobruščev, dr. Slovenske Sokolice, ŠDPZ, dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPZ, žensko dr. Carniola št. 493 LOTPM, dr. Složne Sestre, 120 SSPZ, dr. Jutranja Zvezda, št. 41 ŠDPZ, dr. Lunder — Adamič, št. 20, SSPZ, dr. L. M. Tolstoj, št. 26 SSPZ, tkr. Primorska Soča, št. 94 SSPZ, dr. Napredne Sosedje št. 144 SSPZ, dr. Z. M. B. in plevsko podporno društvo Edinost.

Botru nove zastave sobratu g. Franču Černetu in botri gojopej Zofiji Birkovi, družici gojopici Josipini Jereb in gospici Juliji Volk se zahvaljujemo za krasne deklamacije, plevskemu dr. Edinost za krasno petje, vsem govornikom za lepe in spodbudne govorove, kakor tudi g. John Zulich za lep dar društveni zastavi. Iskrena zahvala tudi g. Jos. Želetu za brezplačni avtomobil, oziroma vožnjo zastave.

Konečno se društvo zahvaljuje za vse simpatije od strani udeležencev in društvo si bo dan 7. oktobra ohranilo v prijetnem spomini.

Odbor Dr. SAVA, 87 SSPZ.

Soba se odda v najem za enega fanta: 125 Norwood Rd. (120)

Lepa soba z opravo se da v najem za enega fanta. 1141 E. 66th St. (120)

**DRUŠTVENI OGLASI.**

Slov. plevsko dr. "Soča"

Ima plevske vaje z kratek na teden, vsak torek in četrtek, pod vodstvom g. P. Simčiča, v cerkevnih prostorih. Mesečne seje se vršijo vsak prvi pondeljek v mesecu. Uradniki so: Predsednik Louis Mrmota, 689 E. 160th St. podpredsednik A. Vidmar, 724 E. 162nd St. tajnik John Markich, 669 E. 159th St. blagajnik A. Vidmar, 689 E. 160th St. zapisnik John Matjaš. Nadzorni odbor: Anton Drašček in Jos. Kaušek. Povodnja P. Simčič. (Oct. 18.)

Kranjsko Žensko podporno dr. Srca Marije(staro).

Predst. Ivana Pelan, 1133 Norwood Rd. podp. Marija Grdin, 6025 St. Clair ave. tajnica Fanje Trbežnik, 1177 Norwood Rd. rač. taj. Mary Bricej, 6026 St. Clair ave. blag. Katarina Perme, 1133 Norwood Rd. Seje se vrše vsak drugi četrtek v mesecu v John Grdinovi dvorani.

Dr. Vrh Planin.

Predst. F. Grdadolnik, 440 E. 158th St. tajnik B. Petrič, 395 E. 165th St. blagajnik John Rožman, 15806 Calcutta ave. Društvo ima svoje redne seje prvo nedeljo v mesecu na 15820 Calcutta ave.

S. K. K. P. društvo sv. Jožeta. Predst. Fr. Koren, 1581 E. 418 St. podpreds. Ant. Jančar, prvi tajnik Fr. Koščerl, 455 E. 152nd St. Collinwood, drugi tajnik Jos. Stampel, 6129 St. Clair ave. blagajnik John Germ 1089 E. 64th St. zastopnik za West Side Geo. Kefalt, 2038 W. 105th St. zastopnik za Newburg Ig. Urbancič, 2940 E. 82nd St. Seje se vrše vsako 4 nedeljo v mesecu ob 2. pop. v Grdinovi dvorani. Člani se sprejemajo od 16 — 45 leta. Za sprejem novih članov je dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave.

(dec. 31st, '17)

**DR. TUŽEMBEREK.**

zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v John Grdinovi dvorani. Seje se vrše vsako 4 nedeljo v mesecu ob 1. pop. v Grdinovi dvorani.

**K. K. P. dr. sv. Srca Jezusovega**

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo ob 2. uri popoldne v Kranjski dvorani. Sprejemajo se člani od 16 do 45 leta. Društveni uradniki so: John Levstik, 1121 E. 66th St. predsednik F. Zupančič, 1364 E. 36th St. tajnik John Rojc, 1392 E. 47th St. blagajnik Fr. Pucelj, 5103 Luther ave. zdravnik dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave.

(dec. 31st, '17)

Fannie Trbežnik, 1177 Norwood Rd. računska tajnica Mary Bricej, blagajnica Katarina Perme, zdravnik dr. Seliškar. Seje se vrše vsak drugi četrtek v mesecu v John Grdinovi dvorani.

**SLOV. KAT. MUD. POD. DRUŠTVO SV. ANTONA PAD.**

Predsednik Joseph Globokar, 3571 E. 81st St. podpreds. J. I. tajnik Alojzij Gliha, 3552 East 80th St. II. tajnik Edward Volcansek, 3564 E. 82nd St. Clair ave. Preds. Roman Maver, 4220 Superior ave. tajnik John Rojc, 1392 E. 47th St. blagajnik Fr. Pucelj, 5103 Luther ave. zdravnik dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair ave.

(dec. 31st, '17)

**DRUŠTVO CARNIOLA.**

št. 493. L. O. T. M. M. predst. Fr. Babnik, 1382 E. 43rd St. tajnika Jul. Brezvar, 1173 E. 60th St. finančna tajnica Fanny Hočvar, 904 E. 67th St. blag. Fany Oblak, 1235 E. 60th St.

(Sept. '17)

**DRUŠTVO CARNIOLA.**

št. 493. L. O. T. M. M. predst. Fr. Babnik, 1382 E. 43rd St. tajnika Jul. Brezvar, 1173 E. 60th St. finančna tajnica Fanny Hočvar, 904 E. 67th St. blag. Fany Oblak, 1235 E. 60th St.

(Sept. '17)

**DRUŠTVO CARNIOLA.**

št. 493. L. O. T. M. M. predst. Fr. Babnik, 1382 E. 43rd St. tajnika Jul. Brezvar, 1173 E. 60th St. finančna tajnica Fanny Hočvar, 904 E. 67th St. blag. Fany Oblak, 1235 E. 60th St.

(Sept. '17)

**DRUŠTVO CARNIOLA.**

št. 493. L. O. T. M. M. predst. Fr. Babnik, 1382 E. 43rd St. tajnika Jul. Brezvar, 1173 E. 60th St. finančna tajnica Fanny Hočvar, 904 E. 67th St. blag. Fany Oblak, 1235 E. 60th St.

(Sept. '17)

**DRUŠTVO CARNIOLA.**

št. 493. L. O